

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสรรคของผู้ดูแลในการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้าในสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ดูแลเด็กที่นำเด็กพัฒนาการช้ามาเข้ารับการรักษาและเข้าร่วมในการใช้โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ที่แผนกผู้ป่วยใน สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 146 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (convenience sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนมิถุนายน 2549 ถึง เดือนกรกฎาคม 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ดูแลเด็กที่นำเด็กพัฒนาการช้ามาเข้ารับการรักษาและเข้าร่วมในการใช้โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ที่แผนกผู้ป่วยใน สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ ความเกี่ยวข้องกับเด็ก ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ การรับผิดชอบในการดูแลเด็กพัฒนาการช้า ระยะเวลาหรือประสบการณ์ในการดูแลเด็กพัฒนาการช้า การได้รับคำแนะนำวิธีการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก(ตามโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการ) ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลอุปสรรคของผู้ดูแลในการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้าในสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการทบทวนวรรณกรรม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ได้ค่าเท่ากับ 0.97 ทดสอบความเชื่อมั่นกับกลุ่มผู้ดูแลเด็กที่นำเด็กพัฒนาการช้ามาเข้ารับการรักษาและเข้าร่วมใช้โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก จำนวน 10 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 146 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า อุปสรรคของผู้ดูแลเด็กในการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้าในสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ใน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านความรู้ พบว่า ผู้ดูแลมีอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้เรื่องพัฒนาการของเด็ก ร้อยละ 93.15 การประเมินพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 91.78 ทักษะที่เด็กต้องฝึก ร้อยละ 84.25
- 2) ด้านทัศนคติ พบว่าผู้ดูแลเด็กไม่มีอุปสรรคเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางส่วนที่มีความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ ร้อยละ 73.97 และ
- 3) ด้านทักษะในการปฏิบัติ พบว่าผู้ดูแลมีอุปสรรคจากการขาดความชำนาญ ร้อยละ 93.15 การขาดความมั่นใจ ร้อยละ 84.93 การไม่ได้ลงบันทึกความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 84.93 และการไม่สามารถส่งเสริมพัฒนาการตามโปรแกรมได้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 84.25

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1. ด้านปฏิบัติการ จากผลการศึกษาพบว่า

1.1 ด้านความรู้ ผู้ดูแลเด็กรับรู้ว่ามีอุปสรรคด้านความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้าของผู้ดูแล รวมทั้งให้ความสำคัญในการนิเทศงานและติดตามการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้าของผู้ดูแลอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ด้านทัศนคติ ผู้ดูแลส่วนหนึ่งมีความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ ไม่มีความสุข ในการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้า ถึงแม้จะมีจำนวนไม่มากแต่ควรได้รับความสนใจให้การช่วยเหลือและแก้ไขภาวะความเบื่อหน่าย ท้อแท้ที่เกิดขึ้นก่อนที่จะลุกลามหรือเรื้อรังหรือมีระดับความรุนแรงมากกว่าเดิม ฉะนั้นจึงควรมีการสร้างพลังอำนาจในตนเอง (empowerment) ของผู้ดูแลเด็กให้สามารถปฏิบัติตามโปรแกรมต่อไปได้

1.3 ด้านทักษะในการปฏิบัติ ควรจัดโปรแกรมอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ และความมั่นใจในตนเองในการปฏิบัติตามโปรแกรม มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน อีกทั้งควรมีการปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีขั้นตอนที่ง่ายต่อการฝึก และบริการปรึกษาปัญหาทางโทรศัพท์ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ดูแลเด็กเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามโปรแกรม

2. ด้านบริหาร ผลการศึกษาสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารโรงพยาบาล และในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญ ในการจัดอบรมเพิ่มเติม พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความมั่นใจในตนเองของผู้ดูแลเด็ก รวมถึงการกำหนด นโยบายจัดให้มีผู้นิเทศงานในหน่วยงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ดูแลเด็กเมื่อเกิดปัญหา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปคือ

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความรู้และทักษะของผู้ดูแลเด็กในการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้า
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการความเบื่อหน่าย ท้อแท้ของผู้ดูแลเด็กในการปฏิบัติตาม โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการช้า
3. ควรมีการศึกษาอุปสรรคของพยาบาลผู้ฝึกสอนผู้ดูแลเด็กพัฒนาการช้าเกี่ยวกับการใช้ โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก